

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SĄJUNGOS SAVAITRAŠTIS

* 2013 m. gegužės 24 d. *

„Nakties muziejus“ Druskininkuose

Druskininkų rezistencijos ir tremties muziejus tarptautinėje iniciatyvoje „Muziejų naktis“ dalyvauja jau aštuntą kartą. Iki šiol šis renginys išlieka populiariausiu tarp jaunimo, ypač po to, kai buvo pradėtas organizuoti gamtoje, miške, prie partizanų laužo. Jau eilę metų renginys

tos žvakutės, padėta gėlių. Partizanų atminimą pagerbė ir renginyje dalyvavęs Seimo narys Liutauras Kazlavickas, jaunuju šaulių delegacijos iš Šalčininkų atstovai. Partizanų pagerbimo ceremonijos metu prie memorialo stovėjo uniformuotų jaunuų šaulių garbės sargyba.

Prie partizanų memorialo pagerbimo ceremonijos metu

„Nakties muziejus“ prie partizanų laužo

skiriamas ne tik Tarptautinei muziejui, bet ir Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dienai paminėti.

Šią, kaip ir praėjusių, metų „Nakties muziejus“ prasidėjo koncertu „Ryt“ gimnazijoje ir pratęstas prie Mergelės akių ezerėlio, kuriami buvo skandinami žuvusių partizanų kūnai ir kur dar Atgimimo metais pastatytas memorialas.

Meninė renginio dalį pradėjo jauniausieji – lopšelio-darželio „Bitutė“ auklėtiniai, partizanų dainas atliko buvusių tremtininių choras, Druskininkų mokyklų meniniai koletyvai, savanorių duetas, etnografinis ansamblis „Kukalis“ iš Merkinės. Atliekant dainą „Oi, neverk, motušėle“, prie memorialo buvo uždeg-

Muziejaus vadovas Gintautas Kazlauskas po oficialios renginio dalies padėkojo susirinkusiesiems už gausų ir aktyvų dalyvavimą šventėje, o labiausiai prisidėjusiems prie organizavimo įteikė padėkos raštus ir dovanėles. Visi buvo pakiesti prie laužo kartu padainuoti, pabendrauti, susipažinti su ginklu paroda, paskanauti kareiviškos košės. Daugelio akių traukė žvaigždės liepsnelių apšviestas lieptas į Mergelės akių ezerėli, ne vienas susigundė juo ir pasivaikščioti.

Nepaisant uodų ikyrumo, renginys praėjo pakiliai, visi išskirstė geros nuotaikos.

Gintautas KAZLAUSKAS
Gintaro Žilio nuotr.

Aštuoni karžygiai sutem...

Gegužės 18 dieną 14 valandą radviliškiečiai ir svečiai susitelkė prie skausmo ir netekties atminimo vietas – Trijų kryžių: kartu su visa Lietuva šventė Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dieną. „Iš kartos – į kartą“ – taip reikėtų pavadinti Radviliškio rajono jaunimo klubo „MIX“

pasirašyta Minaičiuose. „Tu, kam lemta nuo meiles sudegti, Niekada nenukausi kardu...“ ir „O tas dulkėtas traukinys taip toli nukeliavo... Prisimenu mamytę vis, tas pievas, kur žaliavo...“ (daina „Jei ne auksinės vasaros“) žérėjo tautinių kostiumų raštų spalvomis gyvosios atminties vėrinyje.

padėjo gėlių puokštės ir uždegė žvakutes visų žuvusiųjų už Lietuvos laisvę atminimui prie Trijų kryžių memorialo. Skambėjo jungtinė keturių Lietuvos politinių kalinių ir tremtininių chorų iš Kauno, Panevėžio, Plungės ir Radviliškio atliekama daina „Partizanai“.

Po oficialios renginio minėjimo

d a l i e s
m i e s t o
c e n t r e
v i s i
s u s i r i n k u
s i e j i
b u v o
p a k v i e s t i
i
k u l t u r o
s
r u m u s ,
k u r
v y k o
J u s t i n o
V a i t i e k ū
n o
p e r s o n a l i n ė s
p a
r o d o s
„L i e t u v a i“
a t i d a r y
m a s .

Tai jau antroji autoriaus paroda, eksponuojama šiame kultūros centre. Meno puoselėtojams ir mylėtojams menininkas priminė, kad darbus kuria nuo septintojo dešimtmecio vidurio iki šių dienų. Tai darbų ciklai, apie kuriuos „kalba“ paveikslų sukurimo datos.

(keliamas i 2 psl.)

Jungtinio choro atliekamos dainos

parengtą programą „Aštuoni karžygiai sutem“. Subtili, koncentruota Lietuvos istorijos atmintinų datų panorama mūsų rajone ir visoje šalyje: „miatežninkų“ kovos, minint 1863-ųjų metų sukiliimo jubiliejinę datą, legendinė (manykime, kad taip ją vadins ainių kartos – aut. past.) 1949-ųjų LLKS Deklaracija,

Į susirinkusius kreipėsi Radviliškio rajono savivaldybės meras Darius Brazys. Pasakui rajono vadovas kartu su Savivaldybės administracijos direktore Jolanta Margaitienė ir Lietuvos šaulių sąjungos Šiaulių apskritys generolo Povilo Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės Radviliškio kuopos jaunaisiais šauliais

jau antroji autoriaus paroda, eksponuojama šiame kultūros centre. Meno puoselėtojams ir mylėtojams menininkas priminė, kad darbus kuria nuo septintojo dešimtmecio vidurio iki šių dienų. Tai darbų ciklai, apie kuriuos „kalba“ paveikslų sukurimo datos.

Perlojoje perlaidoti Dainavos apygardos partizanų palaikai

Gegužės 17 dieną Varėnos rajone Perlojoje įvyko iškilminga keturių Dainavos apygardos Partizano Kazimieraičio rinktinės partizanų palaikų perlaidojimo ceremonija. Perlaidojimo ceremonijoje dalyvavo Lietuvos kariuomenės orkestras ir Krašto apsaugos savanorių pajėgų Dainavos apygardos 1-osios rinktinės kariai.

Kautynėse su bunkerų šturmanusvius agentais smogikais 1952 metais žuvusių keturių partizanų: Antano Česnulevičiaus-Mė-

nulio, Vytauto Lukoševičiaus-Balandžio, Jono Pečiukonio-Narkūno-Banginio ir Vytauto Sadausko-Kario, atminimas pagerbtas Perlojos Švč. Mergelės Marijos ir Pranciškaus Asyžiečio para-

Archeologinių tyrimų metu aptiki partizanų palaikai

pijos bažnyčioje. Po šv. Mišių bažnyčios šventoriuje įvyko žuvusių partizanų perlaidojimo ceremonija.

Žuvusių Dainavos partizanų apygardos Partizano Kazimieraičio rinktinės Didžiojo Lietuvos kungiakščio Vytauto tėvėnijos Geniogrupės štabo partizanų palaikai buvo rasti 2012 metų rugpjūčio 13 dieną Varėnos rajone, miške, netoli Zervynų kaimo, archeologinių tyrimų metu, kuriuos iniciavavo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras.

(keliamas i 2 psl.)

Paminėta Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės diena

**Šventė
Klaipėdoje**

Gegužės 18 dieną Klaipėdoje buvo švenčiamama pagrindinė ir didžiausia Lietuvos kariuomenės šventė – Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės diena.

Atidarymo metu uosto kanalu praplaukė Karinių jūrų pajėgų kateris su Lietuvos Respublikos, NATO ir Karinių jūrų pajėgų vėliavomis, o iš istorinės patrankos buvo paleistas šūvis. Pajūryje susirinkę šventės svečiai galėjo stebeti net dvi karines operacijas, iškilmingą karinių laivų inauguracijos ceremoniją, taip pat naujają, specialiai Kariuomenės ir visuomenės šventei sukurtą Garbės sargybos kuopos parodomąją programą.

Po atidarymo jungtinis Lietuvos kariuomenės ir Karinių jūrų pajėgų orkestras surengė koncertą Kruizinių laivų terminale.

Paberžėje pagerbtai Laisvės kovotojai

Minint Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dieną gegužės 19-ąją Kėdainių rajone Papberžėje pagerbtai Lietuvos laisvės kovotojai – prie 150 metų Lietuvoje ir Lenkijoje vykusio 1863-ųjų metų sukiliimo prieš carinę Rusiją dalyviai ir Lietuvos partizanai.

Šia proga Papberžėje surengta vieno svarbiausių 1863 metų sukiliimo epizodų – kunigo Antano Mackevičiaus manifesto paskelbimo

„Tremtinio“ inf.

Gegužės viduryje Lietuvoje lankėsi Suomijos prezidentas Sauli Niinisto. Susitikęs su mūsų valstybės vadovė Dalia Grybauskaitė svečias aptarė aktualius mūsų šalių bendradarbiavimo klausimus, bendras Baltijos regiono aktualijas. Be abejo, daug dėmesio buvo skirta šalių energetinės nepriklausomybės problemoms. Žinia, Suomija statosi kelis atominis reaktorius, o pas mus daroma viskas, kad tik Lietuva neturėtų savos atominės elektrinės. Apmaudu, kad tai daroma mūsų pačių

rankomis. Kol mes tūpčiojam, negailima pinigų, kad atominės elektrinės atsiraštė pasienyje – Rusija stato Kaliningrade, Baltarusija – Astrave. Be abejo, jų tikslas – prireisti Lietuvą energetiniu pavadžiu visiems laikams. Kad tai pavyktų, būtina sutrukdyti Lietuvai pasistatyti atominę, neleisti iwykdyti kitų energetinės nepriklausomybės projektų, kurie atvertų alternatyvas brangioms monopolininko „Gazprom“ dujoms. Nema-

Vokietijoje įamžintas Vydūno atminimas

Šiaurės Reino Vestfalijos krašto miestas Detmoldas turi gražias Europos dienų (gegužės 8-oji) tradicijas. I jas atvyksta svečiai iš susigiminiavusių Vokietijos ir užsienio šalių miestų. Šiais metais šventiškai pasipuošusioje Lipės apskrities sostinėje ypatingo dėmesio susilaukė Lietuva – prie namo, kuriaiame Vydūnas, traukdamas nuo Raudonosios armijos, po klajonių ir nepriteklių kupinų metų rado pirmą sau-gesnį prieglobstį, buvo atidengta memorialinė lenta, na-

skritys bažnyčios superintendantas dr. Martinas Dutzmannas, Lietuvos ambasadorius Vokietijoje Deividas Matulionis, Lietuvos kultūros ministro pavaduotojas dr. Romas Jarockis, Lietuvos užsienio reikalų ministerijos atstovas Giedrius Puodžiūnas, Lietuvos kultūros atašė Vokietijoje Gabrielė Žaidytė, Vydūno draugijos delegacija, vadovaujama garbės pirmininko dr. doc. Vacio Bagdonavičiaus ir dr. Tomo Staniko, Klaipėdos mažalietuvių delegacija, miestiečiai,

Atidengtas skulptoriaus Liogino Garlos sukurtas Vydūno biustas

mo nišoje pastatytas skulptoriaus Liogino Garlos sukurtas Vydūno biustas. Tame name po karą buvo įkurtta pabėgelių stovykla. Daabar pastatas priklauso evangelikų bažnyčiai, čia veikia studentų bendrabutis, vadinas „Burse“, lietuviškai – „Bursa“. Bendrabutyje gyvena studentai iš keturių kontinentų. Jame skamba muzika, vyksta kūrybinis gyvenimas. Pastatas saugomas valstybės kaip architektūros paminklas.

Gražią gegužės 10-osios pavakarę prie namo Wiesenstrasse 5 atvyko Detmoldo miesto atstovai, Lipės princas Arminas (Armin Prinz zur Lippe), Lipės ap-

europos dienų svečiai. Iškilmingą renginį pradėjo Detmoldo meras Raineris Helleris. Jis priminė aktyvų Vydūno dalyvavimą Lipės apskritys bažnyčios ir evangelikų bendruomenės gyvenime, jo publicinę veiklą. Meras pabrėžė, jog miestui yra didelė garbė atidengti memorialinę lentą tokiai asmenybei kaip Vydūnas. „Nuo šiol mums tenka pareiga Detmoldė garsinti Vydūnā. Žvelgiant iš šių dienų pozicijų, Vydūnas buvo Europos idėjos pradininkas, pranokės daugelį amžininkų“, – sakė Raineris Helleris.

Dr. Martinas Dutzmannas kalbėjo apie tai, jog šiandien šiame bendrabutyje gy-

venantys įvairių šalių studen-tai čia susipažsta, čia išmoksta plačiau žvelgti į pasaulį. Tai būtų patikė ir Vydūnui. Jis pabrėžė, jog Vydūno masty-me yra sėlycio ir su Biblijos tradicija – svarbiausia – žmogus, žmonijos vienybė ir tai-ka žemėje.

Vydūno draugijos pirminkė Rima Palijanskaitė ne vieną širdį suvirpinusioje kalboje glauktai apibūdino sudėtingą Vydūno kelią nuo liepsnų apimtos Tilžės iki Detmoldo. Šio miesto kapinėse mūsų tautos patriarchas 1953 metais atgulė Amžinojo poilsio, kurį po 21 metų lietuviai sutrikdė – išsivežė Vydūno palaikus į Lietuvą ir perlaidojo prie lietuviams švento Rambyno kalno. Vydūno draugijos vardu ji padėkojo Lipės apskritys ir Detmoldo miesto atstovams, kurie, vadovaujami pono Udo Paul Haase, 1991 metais palydėjo į pas- kutinę kelionę didžiojo mū-sų tautiečio palaikus. Pri-minusi, jog jau tada Vydūno gerbėjams pasidarė labai liūdnai, kad Detmoldė neliks nė ženklo apie rašytoją, mastytoją ir humanistą, daug metų vaikščiojusį šio miesto gatvėmis, lankiusi bažnyčią, bendravusį su gyven-tojais. Būtent tomis dienos gimė mintis didžiojo prūsų lietuvio atminimą Detmoldė įamžinti memo- rialine lenta ir biustu. Šiai minčiai pritarė ir Lipės apskritys atstovai. Bet turėjo praeiti du dešimtmeciai, kol „žodis tapo kūnu“.

Baigdama Rima Palijanskaitė Vydūno draugijos var-dupydėkojo šios idėjos ini-ciatoriui diplomatiui Fried- richui Wilhelmui Nehliui ir kunigui Miroslavui Danys už didžiulį darbą įgyvendinant šią idėją.

Abu šie Vydūno atminimo pagerbimui nusipelnę vyrai kartu su kita is atidengė memorialinę lentą.

(keliamo į 5 psl.)

Investicinės klimatas Lietuvoje vėsta

žai darbo jau padaryta – organizuotas referendumas, kuriame didesnė dalis mūsų rinkėjų pasakė „ne“ Visagino atominei elektrinei, sukeltos minios prieš skalūnių dujų paieškas Lietuvoje. Jei dar kam kyla abejonių, kad Rusija nė už ką nesutiks paleisti iš savo gniaužtų Lietuvos (ir, žinoma, Latvijos su Estija), tegu atkreipia dėmesį į vieną naujinę – nesenai internete šmėžtelėjo žinia, kad „Rosatom“ skyrė ketvirtį milijono litų Lietu-

vos ir Lenkijos žiniasklaidai tam, kad būtų reklamuojama būsimą Kaliningrado atominę elektrinę – kitaip tariant, kad lietuviai ir lenkai „pasimautų“ ant šios propagandos ir sutiktų savo noruapti priklausomais nuo rusiškos atominės energetikos. Tad nenustebkime kokiam nors socdemų ru-pore išvydė liaupses Kaliningrado atominei elektrinei – esą labiau apsimokėtų iš jos pirkti elektą, nei sta-tytis savo elektrinę. Gal at-

siras naivuolių, tikinčių šiais paistalais? (Nepaisant to, kad ekonomistai tikrai nemato jokio pagrindo ateityje pigti elektrai. Juk nafta ir gėlo nepinga, tiksliau – kuo toliau, tuo labiau brangsta. Tas pats laukia ir elektros energijos kainų.) O gal at-virkščiai – Lietuvos žmonės pagaliau susiprotės, kam ir už kokius pinigus dirba atominės elektrinės Lietuvos priešininkai?

Gintaras MARKEVIČIUS

Ivykiai, komentarai

Lietuvos Prezidentė viešėjo JAV

Jungtinėse Amerikos Valstijose su darbo vizitu viešdama Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitikime su JAV Atstovu Rūmų pirmininku Johnu Boehneriu, Kongreso Užsienio reikalų ir Gynybos komitetu vadovais ir kitais įtakingais kongresmenais aptaré regioninio ir energetinio saugumo klausimus, Lietuvos ir JAV bendradarbiavimą katinėje srityje. „Jungtinės Amerikos Valstijos yra svari Lietuvos energetinio saugumo partnerė. Sukūrus palankesnes sąlygas JAV dujų eksportui į Lietuvą bei kitas NATO šalis, mes galėsime užtikrinti energijos šaltinių tiekimo įvairovę ir konkurenčines dujų kainas Lietuvos žmonėms“, – sakė Prezidentė. Mūsų valstybės vadovė sakė, kad JAV dujos daugiau nei dvigubai pigesnės nei Vakarų Europoje ir beveik keturis kartus pigesnės negu Lietuvoje. Šiuo metu JAV Kongrese svarstomi teisės aktai, kuriais siekiama palengvinti leidimą išdavimą dujų eksportui į NATO šalis. Prieš dvejus metus „Klaipėdos nafta“ pasirašė bendradarbiavimo memorandumą su JAV energetikos milžine „Chevron“ dėl galimo dujų eksporto į Lietuvą. Nuo kitų metų Klaipėdoje pradėjus veikti Suskystintų gamtinį dujų terminalui, ateityje būtų užtikrinta galimybė pirkti dujas ir iš JAV.

Prezidentė D. Grybauskaitė dar kartą padėkojo JAV už paramą dėl Lietuvos keliamu saugumo reikalavimų stant naujas atomines elektrines regione. Lietuva siekia, kad Kaliningrado srityje ir Baltarusijoje statomos atominės jėgainės atitiktų visus tarptautinius saugumo reikalavimus.

Lietuvos vadovė taip pat akcentavo tolimesnį bendradarbiavimą karinio saugumo srityje. „Su JAV parama netik pasiekėme, kad būtų patvirtinti konkretūs NATO gynybos planai Baltijos šalims, bet ir užsitrinkome, kad jie būtų realiai įgyvendinami. Tai ypač svarbu atsižvelgiant į augancią militarizaciją ap link Baltijos šalių sienas“, – kalbėjo Lietuvos Respublikos Prezidentė.

Pastaraisiais metais susitiprėjusio bendradarbiavimo su JAV rezultatai – Lietuvos įsteigta NATO ener-

getinio saugumo kompetencijos centras, Medininkuose veikiantis Branduolinio saugumo centras. Taip pat NATO vadovų susitikime Čikagoje pasiekta sprendimas, kad NATO oro policijos misija Baltijos šalyse taptu nuolatine.

Su įtakingais JAV politikais aptarta ir situacija Rytų partnerystės šalyse

Vizito metu Prezidentė D. Grybauskaitė taip pat susitiko su pasaulyje žinomų Jungtinės Amerikos Valstijų kompanijų atstovais ir dalyvavo inauguraciame Lietuvos ir JAV verslo tarybos posėdyje. Tai pirmoji tokio pobūdžio asociacija, įkurta išskirtinai abiejų šalių ekonominio bendradarbiavimo skatinimui. „Jungtinės Amerikos Valstijos yra didžiausios pasaulyje investuotojos, tačiau Lietuvoje pagal tiesiogines užsienio investicijas užima tik 19 vietą. Todėl ši taryba gali labai prisidėti prie dvišalių JAV ir Lietuvos prekybinių ir ekonominijų santykių stiprinimo“, – sakė šalies vadovė.

Lietuva taip pat tikisi išplėsti ir savo eksportą į JAV – nuo lazerių iki maisto produktų. Pasak Prezidentės, verslui plečiant savo ryšius su didžiausia pasaulyje rinka, Lietuva sustiprintų savo konkurencingumą. Lietuvos Prezidentė teigia, kad naują impulsą dvišalių ekonominijų santykių vystymuisi gali sutekti ir naujas Europos Sąjungos ir JAV laisvosios prekybos susitarimas. Derybos dėl šio susitarimo, tikėtina, prasidės jau Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai metu.

Šeštadienį, gegužės 18 dieną, Lietuvos Respublikos Prezidente D. Grybauskaitei suteiktas Jungtinės Amerikos Valstijų Džordžtauno universiteto garbės daktaro vardas. Šis apdovanojimas mūsų Prezidentei skirtas už „politinę lyderystę, skaidrumą, tiesą ir atsakomybę“. Iškilmingo apdovanojimo metu kalbėdama mūsų valstybės vadovė pa brėžė, kad Lietuva per 23 Nepriklausomybės metus nuėjo nelengvą, bet išpūdingą sėkmės kelią: „Lietuva buvo priešaky griaunant sovietų imperiją. Buvome pirmieji paskelbę nepriklausomybę, pirmieji patyrę sunkias pakmes – žmonių aukas ir

ekonominę blokadą. Mokėmės kaip kurti šalį, ką daryti, kad ji gerai funkcionuotų. Visa tai praėjė, dabar esame stipresni“.

Iškilmingoje Džordžtauno universiteto garbės daktarovardo suteikimo ceremonijoje dalyvavo per tūkstančių žmonių – diplomatai, universiteto dėstytojai, studentai. Džordžtauno universitetas yra seniausias JAV ir didžiausias pasaulyje tarptautinių santykių universitetas. Lietuvos Prezidentė šiame universitete studijavo 1992 metais. Džordžtauno universiteto garbės daktaro vardą yra gavę buvę JAV prezidentai Billas Clintonas ir Ronaldas Reaganas, buvę Jungtinės Tautų generaliniae sekretoriai Kofi Annanas ir Boutros Boutros-Ghali, Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuelis Barroso, buvęs Vokietijos kancleris Helmutas Kohlis, buvusi JAV valstybės sekretorė Madeleine Albright, Ispanijos Karalienė Sofija, Liberijos Prezidentė ir Nobeilio taikos premijos laureatė Ellen Johnson Sirleaf, Afganistano Prezidentas Hamidas Karzai, dabartinis JAV gynybos sekretorius Chuckas Hagelis, žinomas ekonomistas Josephas Stiglitzas ir kiti.

Tą pačią dieną Prezidentė D. Grybauskaite dalyvavo ir mokslo metų baigimo šventėje Kristijono Donelaičio lituanistinėje mokykloje Vašingtone ir įteikė vaikams mokyklas baigimo pažymėjimus. Mūsų šalies vadovė linkėjo vaikams puoselėti lietuvių kultūrą, nepamiršti gimtiosios kalbos, mokyties ir tobulinti ją visą gyvenimą. „Lietuvių tautos unikalumas ir stiprybė slypi mūsų tradicijose, mūsų kalboje. Esame išdidi tauta, kurios nepalažė jokios istorinės negandos. Todėl nesvarbu, kurioje pašaulio vietoje gyventumėte, išlikite lietuvių ir nešiokitės Lietuvą savo širdyse“, – kalbėjo Prezidentė.

Lietuva kitąmet minės Kristijono Donelaičio gimimo 300-ąsias metines, todėl Prezidentė pakvietė mokyklą aktyviai ir prasmingai prisiminti šį rašytoją, skleisti lietuviybės žinią ir būti Kristijono Donelaičio ambasadoriumi Jungtinėse Valstijose.

Šiaurės Korėja toliau bando pasaulio kantrybę

Gegužės 19 dieną Šiaurės Korėja savo rytinėje pakran-

tėje atliko nedidelio nuotolio raketos bandymą. Pagal Pietų Korėjos gynybos ministriją, tai jau ketvirtasis tokios raketos bandymas per pastarąsias dvi dienas. Tris tokio pat nuotolio raketos šiauriečiai paleido šeštadienį, visos raketos nukrito į Japoniją. Pietų Korėjos atstovai pareiškė apgailestaujantys, kad Šiaurės Korėja nesiliauja provokuoti savo veiksmus. Kol kas nežinoma, kokia tipo yra šiauriečių išbandytos nedidelio nuotolio raketos. Pchenjenas iki pat balandžio pabaigos planavo ryti pakrantėje paleisti vidutinio nuotolio raketas, tačiau gegužės pradžioje planu buvo atsisakyta, o šeštadienį, gegužės 18 dieną, gynybos ministerija pranešė, kad dabar bus išbandomos mažesnio nuotolio raketos.

Taigi įtampa Korėjos priekėsalyje tęsiasi. Ji kilo, kai Šiaurės Korėja, vykdymama branduolinio ginklo bandymus, paleido į kosmosą raketa. I tai Pietų Korėja ir jos sąjungininkė JAV atsakė didelio masto kariniais manevrais. Tie Seulas, tiek ir Vašingtonas susirūpinę dėl komunistinės Korėjos provocacijų: gegužės viduryje Pentagonas pareiškė, kad Šiaurės Korėja turi iki dviejų šimtų mobiliųjų raketų paleidimo įtaisų.

Šiaurės Korėja nebūtų tokia įžuli, jei neturėtų remėjų – stai Rusija ir dabar teigia, kad dėl įtampos kaltos Pietų Korėja bei JAV, mat jos surengė karinius manevrus.

Rezoliucija dėl Sirijos nepatinka Rusijai

Generalinė Jungtinės Tautų Organizacijos Asambleja gegužės 15 dieną priėmė re-

zoliuciją, kurioje smerkiamas Sirijos karinio konflikto eskalavimas ir raginama jį spręsti taikiu būdu. Tai rekomendacinio pobūdžio dokumentas, kurį balsuojant palaike 107 šalių atstovai, 59 susilaikė, o 12 šalių buvo prieš (tarp jų Rusija, Baltarusija, Kinija, Iranas, Sirija, Venesuela, Šiaurės Korėja).

Dokumente smerkiama pagrindinių Žmogaus teisių pažeidimai Sirijoje, šios šalies valdžios, kovojančios su sukilėliais, naudojama sunkioji ginkluotė, kuri neretai apšaudo kaimyninių šalių teritoriją. Kaip galimą variantą konfliktui sureguliuoti JTO pasiūlė įkurti pereinamojo laikotarpio instituciją, kuri atliktų prezidento ir vyriausybės funkcijas, peržiūrėtų šalies Konstituciją ir surengtų rinkimus.

JTO priklausančios šalys pritarė Sirijos opozicijos sukurtais Nacionalinės koalicijai, kuri būtų reali politinė jėga, galinti dalyvauti derybose su esama valdžia dėl konflikto sureguliacivimo. Tačiau Rusija, iš pat pradžių atsakiusi pripažinti tokią koaliciją, pareiškė, jog šios politinės jėgos pripažinimas tik paskatins sukilėlius sustiprinti kovą su prezidente Bašaro Asado karliuomene. Rusijos užsienio reikalų ministerija sukritikavo rezoliucijos projektą, neva šis yra šališkas, neobjektivus, nes visa kaltė verčiamas B. Asado režimui ir kita.

Vis dėlto nedera Rusijai kalbėti apie objektyvumą – ji pati prieš Asado režimą kovojančius sukilėlius vadina teroristais, ignoruodama faktą, kad šalyje nuo 2011 metų kovo vyksta pilietinis karas, jau pareikalavęs per 80 tūkstančių Sirijos gyventojų gyvybių.

Parengė Gintaras MARKEVIČIUS

Sekčios pavyzdys

Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dienos bei didžiųjų trėmimų sukakčių proga Seimo narys, TS-LKD PKTF tarybos pirmininkas dr. Arvydas Anušauskas dvidešimčiai Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijos narių pagal LPKTB pateiktą sąrašą padovanėjo savaitrašcio „Tremtinys“ prenumerata nuo birželio 1 dienos iki šių metų pabaigos.

„Kiekvienais metais mes prisimename terorą, kurio aukomis tapo tūkstančiai mūsų artimųjų, ir žmones, kurių pastangos atvedė Lietuvą į Nepriklausomybės kelią. Mums si atminantis yra labai svarbi, o geriausiai ją atspindi Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos savaitraštis „Tremtinys“, – teigė A. Anušauskas.

Dėkojame dr. A. Anušauskui už „Tremtinio“ sklidą ir parodytą sektiną pavyzdį.

„Tremtinio“ redakcija

Iš Jūsų šaknu stiprybės semiuos...

Telšių tremtiniai pagal tradiciją gegužės 12 dieną paminiėjo Motinos ir Tėvo dieną, bei artėjančią Šeimos dieną. Šia proga surengtą renginį ižanginiu žodžiu pradėjo LPKTS Telšių filialo tarybos pirmininkė Regina Chmieleuskienė. Ji pakvietė į Amžinybę išėjusiems tėvams, seneliams, proseneliams mintimis siuštį šviesias maldas. Kvietė prenumeruoti ir skaityti „Tremtinį“, supažindino su kitais šių metų renginiais, kvietė juose aktyviai dalyvauti, prašė tekti savo pasiūlymus. Susirinkusieji bendra malda pasimeldė už niekada prie bendro stalo nebesėdėsiančius mums brangius žmones. Šiltais plojimais buvo sutiktos Telšių „Masčio“ vaikų darželio auklėtinė, gražiai pasirodžiusi respublikinėje skaitovų atrankoje, 4 metukų Justė Neškaitė ir jos auklėtoja Dalia Balsienė. Justė vaizdžiai pasekė dvi vieną už kitą gražesnes pasakas. Auklėtoja Dalia palinkėjo susirinkusiems optimizmo, artimųjų meilės ir pagarbos. Taip pat eileraštį padeklamavo ir Telšių filialo tarybos narė B. Bikniuvienė. Motinoms ir Tėvams skirtomis dainomis pri-

sistatė muzikantai Martynas ir Agnė, po to jie visus linksmino muzika ir dainomis. Vieną nuostabaus turinio savo dainą jie atliko šeimoms, kartu pragyvenusioms per 50 metų. Renginio dalyvius sujaudino sceninis vaizdelis „Tu numegzk man, Mama, kelia“, kurį atliko E. Stonkienė. Tarp trijų šeimų buvo pravestos varžybos, kas greičiausiai, užrašais ant tų lapelių, o juos ištraukus reikėjo vi-

LPKTS Telšių filialo tarybos pirmininkė Regina Chmieleuskienė kvietė būti aktyviems Mečislovo Šilinsko nuotr. darė dvi komandas, kurios per tarpusavio varžybas turėjo parodyti, ar mes, gyvendami Žemaitijoje, gerai mokame žemaičių tarmę. Komandos aktyviai tarpusavyje rungėsi.

Algimantas
CHMIELIAUSKAS

Mano gimtinė esi, mėlynas Nemuno vingi...

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajunga – tai ne tik organizacija, vienijanti būvusių tremtinius, politinius kalinius, Laisvės kovų dalyvius, jų vaikus ir vaikaičius, bet ir mielai po savo stogu primanti kitas meilę gimtajam kraštui propaguojančias organizacijas. Kaune, Laisvės alėjoje įsikūrusios LPKTS būstinės salėje nuolat šurmuoja susirinkimai, seminarių, konferencijos, knygų pristatymai. Viena naujausių, čia vietą savo susibūrimams radusių organizacijų – VŠĮ „Nemuno vingiai“. Tai aistringos keliautojos, būvusių medikės, gidių kursus savo malo-

numui baigusios, o dabar ir praktiskai įgytas žinias pritakančios Janinos Varatiejiečiės suburta gausi bendraminčių draugija. Nors steigiamasis susirinkimas įvyko tik gegužės 3 dieną, organizacija jau vienija daugiau nei 150 narių, įvyko net trys išvykos. Aplankytas Burbiškio dvaras, Šiauliai ir Arlaviškių kadaugių slėnis.

I pirmąją išvyką gegužės 14 dieną buvo pakvesti ir LPKTS darbuotojai, kurie liko sužavėti Janinos istorinėmis žiniomis bei organizacioniaisiais gebėjimais. Burbiškių dvare keliautojai supažindinti ne tik su čia gyvenusių dva-

rininkų Burbų bei bajorų Baženskių šeimų, bet ir mišraus stiliaus dvaro parko su puikiais, vaizdingais, nedidelės salelių gausiaisiais tvenkiniais, įkūrimo istoriomis. Parko gamtiniai kontekste organiškai išsilieja paminklai Švč. Mergelei Marijai, A. Mickevičiui ir Vytautui Didžiajam. 20 amžiaus pradžioje Burbiškyje lankydavosi žinomi visuomenėsveikėjai, lietuviybės propaguotojai: Petras Vileišis, Jonas Basanavičius ir kiti. Nuo 2000 metų Burbiškio dvaras garsėja Tulpių žydėjimo šventėmis.

(keliamas į 7 psl.)

Keliautojai prie Baisiogalo dvaro

Autorės nuotr.

Sveikiname

Garbingo 90-ojo jubiliejaus proga nuoširdžiai sveikiname Tauro apygardos partizaną Arūną, buvusį politinį kalini, ilgametį Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajungos pirminką ir valdybos pirmininką, dabar – LPKTS valdybos pirmininko pavaduotoją, dimisijos kapitoną **Antaną LUKŠĄ**.

Linkime nesiliauti rūpintis Lietuvos Laisvės kovų istorijos atminimo jamžinimu, skleisti savo asmenybės šviesą ir šilumą, džiuginti skambia daina. Sveikatos, stiprybės, neblėstančios energijos ir Dievo palaimos.

**LPKTS pirmininkas dr. Povilas Jakučionis,
LPKTS valdyba,
LPKTS Kauno filialas,
„Tremtinio“ redakcija**

Garbingo 90-ojo jubiliejaus proga sveikiname partizaną Uosį, buvusį 1948–1956 m. politinį kalini, LLKS štabo viršininką, ilgametį LPKTS Kauko filialo narį dimisijos majorą **Vytautą BALSI**.

Linkime stiprios sveikatos, ilgų gyvenimo metų, Dievo palaimos. Tegul Jus lydi didžiuolė laimė, tegul niekad netrūksta energijos Jūsų taip reikalingiems Tėvynei darbams.

**LPKTS valdyba,
LPKTS Kauno filialas,
„Tremtinio“ redakcija**

* * *

*Neskaičiuoki metų – jie prabėgo –
Daug kryžkelių ir kryžių praeitų.
Ir Sibire išpaustos Tavo pėdos.
Patyrei šalčių, bado ir kančių.
85-ojo jubiliejaus proga
nuoširdžiai sveikiname buvusių
Krasnojarsko krašto tremtinę
Jadvygą ALEKŠIŪNIENĘ, gyvenančią Varėnoje.*

Linkime sveikatos, geros nuotaikos ir Dievo palaimos.

Onutė, Marytė, Mindaugas ir visa gausi giminė

Garbingų jubiliejų proga sveikiname LPKTS Jurbarko filialo narius: **Julijoną ANDRIUŠKEVIČIENĘ – 75-ojo,** **Joną Stanislovą BUNIKI – 75-ojo** ir **Oną JANKAUSKIENĘ – 65-ojo.**

Linkime geriausios sveikatos bei Dievo palaimos.

LPKTS Jurbarko filialas

* * *

Gražaus 70-ojo jubiliejaus proga sveikiname LPKTS Tauragės filialo tarybos narę **Aldoną ŠČIAPOVĄ.**

*Linkime sveikatos, ryžto,
ištvermės,
Laiptelių laimės į dangaus
žvaigždes.
Kasdien namuos palaimos
ir sėkmės,
Saugiausio tilto per gyvenimo
upes.*

*Ilgiausiu metų!
LPKTS Tauragės filialas*

Dėmesio!

Vyksta Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajungos išeistų knygų išpardavimas (Laisvės al. 39, Kaune).

Knygų sąrašą galite rasti internete – www.lpkts.lt. Informacija tel. (8-37) 323 174.

Iš partizaninio gyvenimo

Jono PAUKŠČIO, gyvenančio Šakių rajono Griškabūdžio seniūnijos Viktoravos kaime, prisiminimai

1951 metų vasarą atėjo pas mus partizanai Kostas Zaranka-Bitė, Justinas Višakis-Narsutis ir Stasė Stankevičiutė-Regina. Mano sesuo Ona – partizanų ryšininkė – pasiūlė jiems iširengti pas mus klojime slėptuvę. Partizanai mumis pasitikėjo, sutiko. Vasarą praleido laimingai. Rudenį visi drauge įtaisėme bunkerį miške už 300 metrų nuo mūsų namų. Kai prisnigo, pasidarė labai sunku pėdas ir vėžes paslėpti.

1952 metų gegužę Bitė į bunkerį buvo atsivedės Klemensą Širvį-Sakalą, vėliau dar ir apygardos vadą Juozą Jankauską-Demoną. Vėl susitiki susitarė 1952 metų liepos 1 dieną. Bitė ir Sakalas atėjo į susitikimo vietą, tačiau Demonas nepasirodė. Liepos 10 dieną Demonas pas mus atėjo su trimis nepažistamais vyrais. Tada partizanams kilo įtarimas ir jie bunkerį aplieido. Po kurio laiko išdrāsino ir sugrižo į bunkerį. Bunkeryje juos nustebino keistas kvapas. Reginą supykino. Visi partizanai išsvėdinė bunkerį vėl Jame apsigyneno.

Liepos 17 dieną vėl pasirodė Demonas su anais trimis nepažistamaisiais. Sesuo nuskubėjo pasakyti vyrams bunkeryje. Po kokių penkių minučių, gulėdamas kamaroje, išgirdau automato seriją, suūžė sunkvežimiai. Atėjė kareivai mane prikėlė ir nusivedė prie bunkerio, liepė lėsti, bet aš atsisakiau. Nei se-sers, nei partizanų nesučiuipo, tad paliko dešimtį kareivių pasaloje mūsų klojime ir išvažiavo.

Liepos 20 dieną kareivų nepastebėta parėjo sesuo ir pasakė, kad Demonas pasidavės enkavēdistams, dabar jų užverbuotas išdavinėja. Abu su seserimi nusprendėme slapstytis. Nuėjome pas brolį Valentiną, gyvenusį Žilių kaime, prie Barzdų miestelio. Pradėjome krūmuose slapstytis. Sesuo sakė, kad miške Demonas su sėbrais bandė ją ir partizaną Narsutį paimiti gyvus, bet jiems pavyko tamsoje ištruksti.

Susisekėme su partizanų ryšininku Algiu Viržaičiu, gyvenusiu Šunkarių kaime. 1952 metų rugpjūčio 20 dieną susitikome su partizanu Narsučiu ir pradėjome gyven-

ti miške. Mūsų buvo penki: aš, mano sesuo, Bitė, Narsutis ir Regina. Įsitaisėme Gerždžių girininkijos teritorijoje palapinę. 1952 metų rudenį žuvusių partizanų sesuo Mockutė mano seserį Oną įdarbino pasienią žmoguvai-kus prižiūrėti. Miške likome keturiese. Narsutis slapstėsi atskirai, o mes trys išskasėme bunkerį Lekėčių miške.

nodama, kad ir ta mergina turėti ryšį su čekistais. Mudvien beeinant gatve du vyrai civiliai drabužiais paėmė mane už ranką ir nuvedė į kalėjimą Mickevičiaus gatvėje. Prasidėjo naktiniai tardymai, mušimai, kankinimai, kol be žado įmesdavo atgal į kameras. Kitos merginos ten mane gavindavo, o naktį vėl prasidėdavo košmaras. Pagaliau su-

Tauro apygardos partizanai

Netrukus Bitė žuvo Raninės kaime Pas Gurski, žadėjusį parūpinti maišą rugių, kad partizanams nereikėtų elgetauti duonos. Regina sakė: „Neik pas Gurski, nes partizanai juo seniai nepasitiki“. Bitė atsakė: „Jei nepasitikési, tai ir gyventi negalési“...

Kitą dieną, 1952 metų lapkričio 23-iąją, Algimantas Viržaitis nuvežė mus pas Juozą Bartkų, į Liepalotų kaimą, Lukšių apylinkę, kur slaps-témės iki sausio mėnesio. Ten mus užklupo krata, bet bunkerio nerado. 1953 metų sau-

sio 11 dieną Bartkus nuvežė mus rogėmis pas Agotą Čebanauskaitę, į Naikų kaimą, Lukšių apylinkę, kur mes su Regina iširuošėme bunkerį virtuvėje. Bunkeryje turėjo žibalinę lempą, keletą knygų. Regina papasakojo, kaip buvo areštuota: „Iš Jankų valsčiaus atėjo stribai, išsivarė. Tardytojas bematant pasakė viską, ką aš kalbėjau su partizanais – viskas kaip ant delno. Vėliau sužinojau, kas jiems viską nupasakoja. Netoli Jankų gyveno tokios dvi, rodos, patikimos merginos. Ten ateidavo partizanai ir ne-suprato, kad merginos buvo užverbuotos čekistų.

Arešte mane dauzė balsiau nei šunį. Paleista išėjau krypuodama kaip invalidė. Išvažiavau į Kauną slapstytis pas pažistamą merginą, neži-

tikau būti užverbuota. Paleido, nurodė būsimą sutarto susitikimo vietą. Parėjusi į namus susiradau partizanus ir viską papasakoju. Pasakiau: „Vyrai, einu pas jus partizauti, o jei nepriimsit, turėsiu dirbtį kagiebistams“. Taip išėjau kartu su vyrais į partizanus ir jau penkerius metus gyvenu miške. Čekistai manęs gyvos nepaims, nes jų kankinimai balsūs.“

Regina dar papasakojo, kaip miške ji, Bitė, Narsutis ir Sakalas staiga susidūrė su kareiviais. Reginai peršovė rankos raumenis, sužeidimą išsigydė pas Pavalkienę Raninės kaime. Sakalui kulkos pataikė į nugarą. Ji sužeistą paėmė, išgydė, bet apie jį nieko nežinoma. Matyt, nieko neišdavė.

1953 metų vasario 22 dieną kambaryje valgėme pusryčius kartu su šeimininke. Pamačiau pro langą, kad kieme jau bėgoja kareiviai, apsilitę baltais maskuojamais chalatais, badydami ilgais, smailiaisiais, storais geležiniaisiais iešmais, kol užtiko mūsų bunkerį. Visi krėtėjai išbėgo lauk, o vienas šakietis riktelėjo: „Paukštys, išsk lauk!“ Tuo metu Regina pasakė: „Sudie, Jonuk“, atrėmė pistoletą į smilkinį ir...

Aš apsigalvojau. Mūsų krašte visi partizanai jau žuve. Nebus kur vedžioti čekis-

tų ir mane, galbūt, taip baisiai nekankins. Išlindau ir pasidaviau. Mane iškratė, paguldė priešais kulkosvaidžio vamzdį. Kai kareiviai baigė apžiūrinėti namus, iš kolūkio atvarė vežimą su ilgomis rogėmis. Užmetė ant rogių Reginos kūną, pasodino mane ir Čebanauskaitę. Nuvežė į Šakius. Kur padėjo Reginos kūną, nežinau.

Cebanauskaitė sakė, kad ji mačiusi tarp kareivių Pavalkienės veidą. Ta moteriškė

buvo susivyniojusi į didelius kailinius. Pavalkienė – ta pati, kuri kadaise slaugė sužeistą Reginą. Prieš kelias dienas Regina buvo pasiuntusi Čebanauskaitę pas Pavalkienę su laiškeliu. Pavalkienė buvo labai paslaugi – parvezė Čebanauskaitę į namų...

Mane paviršutiniškai apklausė, nuvežė į Kauną kalėjiman Mickevičiaus gatvėje, kur įkalino drauge su šnipu. Kaune pirmas tardymas buvo pats balsiusias. Tikras pragaras. Čekistas kapitonas paėmė už rankos ir paklausė: „Ar buvai pas Bartkų?“ Atsakiau, kad ne. Jis paėmės peilį ēmė badyti po nagon. Aš neišlaikiau ir pasakiau, kad buvau. Čekistas Kuzinivas pasakė: „Reikėjo išsyk prisipažinti, nebūtų reikėję to daryti“.

Teismas įvyko 1953 metų gegužę. Karinis tribunolas skyrė 25 metus. Onai Paukštystei taip pat skyrė 25 metus, Juzei Paukštystei – 10 metų, o trečiai seserai Bendoraitienei – penkerius.

Dar keletas žodžių apie buvusį partizanų apygardos vadą Juozą Jankauską-Demoną. Paėmė jį čekistai 1952 metų birželį pas Šulskienę Pentiškių kaime, Grīškabūdžio apylinkę. Kad Šulskienė niekam neišpasakotų, ją užmušė ir kūną įmetė į šulinį.

Kai J.Jankauskas išdavė visus, kuriuos tik žinojo, jį kuriam laikui paleido į laisvę. Būdamas partizanų vadu jis pasirašinėjo mirties nuosprendžius. Čekistai paragino žmonių, sušaudytų jo įsakymu, artimuosis, parašytį valdžiai pareiškimus. J. Jančauską-Demoną vėl areštavo ir 1954 metais nuteisė aukščiausia bausme – sušaudytį. Nuosprendis įvykditas 1955 metų sausio 26 dieną. Taip pasibaigė ištisies demoniška karjera.

Parengė
Aleksandras JAKUBONIS

Vokietijoje įamžintas Vyduuno atminimas

(atkelta iš 2 psl.)

Balsingieji Vyduuno draugijos nariai, pasipuoš tautiniuose rūbais, sugiedojo draugijos himną – muziką Vyduuno žodžiams parašė Karlas Janzas. Vakaro tyloje skambant priesakui „Visi už Lietuvą, Tėvynę Lietuvą“, ne vienam iš gausios kelių dešimčių lietuvių delegacijos narių tikriausiai taip norėjosi tikėti, jog po pasaulį išblaškyti ir blaškomi Lietuvos vaikai, kad ir kur būdami, prisimins šio himno priesakus „sekti probocius, į šviesą tikinčius“ ir savo darbais švies „iš bočių mylimą Tėvynę Lietuvą“.

Po to garbingi svečiai pasuko prie šonių sienos nišoje atidengto Vyduuno biusto. Biustas pagamintas Lietuvos užsienio reikalų ministerijos lėšomis, lenta – Detmoldo miesto dovana.

Zurnaliste Jana Beckmann savo reportažą apie Vyduuno atminimo įamžinimą pavadino „Detmoldas prima Vyduūn“. Lietuviai, nuvkę į šias iškilmes, įsitikinome, kad tomis dienomis Vyduūnas tikrai priminė Lietuvą.

Po renginio Raineris Helleris Europos dienų organizatoriams ir svečiams iš Vokietijos ir užsienio miesto salėje surengė priėmimą, kuriame pagrindinis dėmesys buvo skirtas Lietuvai ir Vyduūnui. Ilga Vyduuno palikimo puose-lėtojų ir mastytojo gerbėjų kelionė į Detmoldą tikrai buvo istorinė. Išliks atmintyje matyti vaizdai, aplankytos vietas, o labiausiai – nuoširdūsus susitikimai ir žmonės.

Dékojome šeimininkams vokiečiams, dékojome mus vežusios „Švítės“ kelionės agentūros gidei Jūratei Baltušienei, žemaičiams Virgilijui Joniškiui ir Sigitui Rimučiui, kurių vairuojamu autobusu nuvažiavome daugiau nei tris tūkstančius kilometrų.

Labai taikliai kelionės reikšmę laiške bendraminčiams apibūdino Tomas Stanikas, atlikęs didžiulį parengiamąjį darbą: „Kelionė į Detmoldą buvo labai prasminga. Galima tikėtis, kad Vyduuno pagerbimas ir jo atminimo įamžinimas Vokietijoje atvers kelią Vyduuno idėjomis į Europą ir į pasaulį. Vokietijos ambasados, Detmoldo valdžios ir atskirų vokiečių pagarbos dėmesys Vyduūnui galbūt paskatins ir mūsų valdininkus bei kultūros darbuotojus labiau įvertinti, tuo gal palengvins ir Vyduuno palikiomo sklidą Lietuvoje“.

Irena TUMAVIČIŪTĖ

Nepamirštama istorijos pamoka

Gegužės 13–14 dienomis mes, Šiaulių Didždvario gimnazijos mokiniai, istorijos mokytojos Valdos Kizevičiūtės iniciatyva turėjome progą aplankyti LPKTS Šiaulių filialo būstinę, partizanų bunkerius, vagonus, kuriais lietuvių inteligentija buvo tremiama į Sibirą, ir partizanų vadų suvažiavimo vietą Mėnaičiuose.

Prieš vykdami į šią kelionę nė nesitikėjome, kad sužinosisime tiek daug. Tam tikru

žmonių likimai susiklostė skirtingai, tačiau yra ir labai panašūs. Juos siejo bendras tikslas – Tėvynės laisvė. Jie savo gyvenimo istorijas pasakojo atvirai ir jausmingai. Būtent tai mus paveikė labiausiai, rodési, jog ir mes kartu su jais išgyvenome dalį jų skausmo.

Apsidžiaugėme, kai Juozas Mocius sutiko kartu su mumis vykti į Kunigaikščio Žvelgaičio rinktinės bunkerį Gulbino miške, kuriame pa-

ždomiai, jei ne Juozo Mociaus pasakojimas, savo įtaigumu prilygęs filmui.

Ne mažiau ždomus buvo ir Valerijos Jokubauskiės pasakojimas Radviliškyje vagone – mūsų akysė vagonas grįžo į žiaurią tuometinę Lietuvos tikrovę.

Kelionės pabaigoje aplankėme atkurtą bunkerį Mėnaičių kaime, kuriame vyko Lietuvos partizanų vadų suvažiavimas. Džiaugiamės, kad

mums pasitaikė proga išgirsti sodybos šeimininkės Julijos Mikniūtės-Petrėties pasakojimą. Jai buvo 14 metų, kai tėvo sodyba tapo reikšminga istorine vieta, mat jos tėvas priglaudė Lietuvos partizanų vadus ir leido jiems įsirengti bunkerį. Paklausta, ar dar syki išgyventų įtamprą ir baimę, kurią teko patirti, kol

partizanai slėpėsi nuo sovietų valdžios, ji atsakė, jog nieko nėra svarbiau už Tėvynės laisvę. Visi šie žmonės savo pasakojimuose minėjo, kokia svarbi yra Tėvynė, ir ragino mus ją mylėti ir puoselėti. Tad su visu Lietuvos jaunimu norėtume pasidalinti mus įkvėpusius Eduardą Manovo mamos žodžius, pasakyti tremtyje: „Vaikeli, ar matai, gandrai skrenda! Parskrendai Tėvynę Lietuvą!“

Dominyka KAUŠAITĖ

LPKTS Šiaulių filialo būstineje kartu su Juozu Mociumi ir Maryte Rimkiene-Pelyte
Eduardo Manovo nuotr.

žinių nėra net vadoveliuose. Likome nustebinti buvusių tremtinių, politinių kalinių atvirumu ir stiprybe. Jų būstineje mus pasitiko itin šiltai nusiteikę Prisikėlimo apygarados vadadas Juozas Mocius, buvę tremtiniai Eduardas Manovas ir Angelė Mikalkėnienė, ryšininkė Marytė Rimkiene-Pelytė, Algirdas Šapoka, Ona Čepienė, LPKTS Šiaulių filialo pirmininkė Valerija Jokubauskiė.

Nors visų šių sidalino savo, kaip partizano, prisiminimais ir išgyvenimais. Nustebome sužinojė, kokiomis sąlygomis mūsų Laisvės kovotojai, partizanai turėjo gyventi. Tūkstančiai savanorių vyru pasiryo kovoti varan Lietuvos laisvės ir pasirinko gyvenimą po žeme: neturėjo galimybų užsikurti laužo, pasigaminti karšto maisto, nusiprausti ar tiesiog džiaugtis dienos šviesa. Šis bunkeris nebūtų atrodes taip

Dominyka KAUŠAITĖ

Zaigrajevo rajono Naryno kapinės

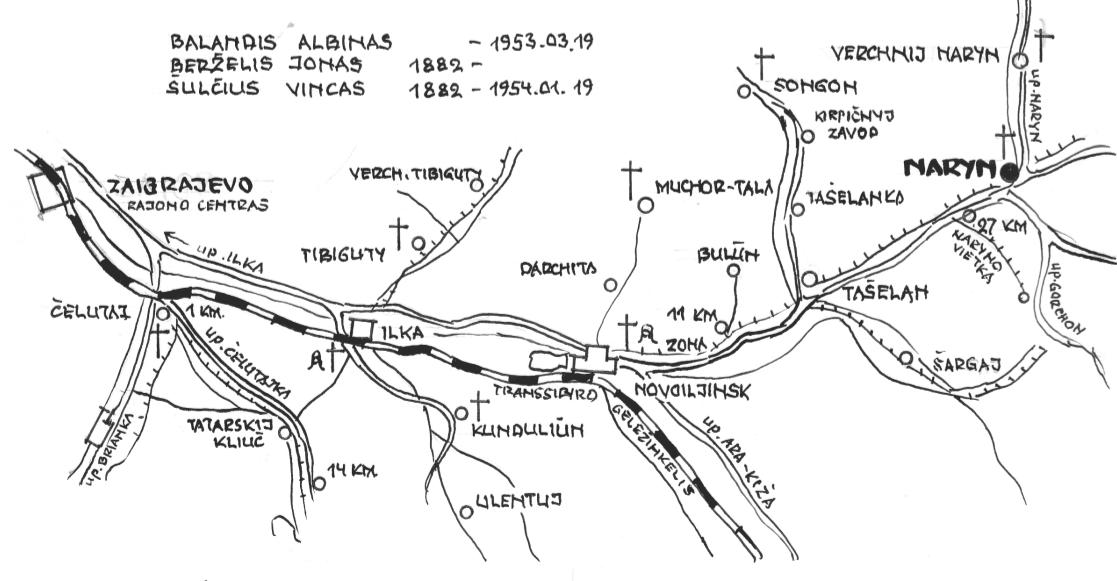
Kapinių plano neturime. Kiek iš viso yra mirusiuų Naryne tikslėsių žinių nėra. Dar 230 mirusiuų Buriatijoje vietas neidentifikuotos. Tikimės sulaukti iš gyvenusių šioje tremties gyvenvietėje naujų žinių arba patikslintos informacijos.

Balandis Albinas ...–1953-03-19,

Berželis Jonas 1882–...,

Šulčius Vincas 1882–1954-01-19.

19. ZAIGRAJEVO r. NARYNO KAPINĖS

TIKIMĖS SUŠIAUKTI IŠ GYVENUSIŲ ŠIOJE TREMties GYVENVIETEJE PAPILDOMU ZINIUI, ARBA PATIKSLINTOS INFORMACIJOS

Parengė Jonas LUKŠĘ

Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija skelbia sąrašą asmenų, pretenduojančių

į Kario savanorio ir Laisvės kovų dalyvio teisinį statusą

(*Tėsinys*)

Bronius Antanaitis,
g. 1922 m. (po mirties), partizanas, Jurbarko aps. Pamiutuvio k., Kęstučio apyg. Vaidoto rinktinės Gruodžio būrys, žuvo 1950-12-25.

Zenonas Antanaitis,
g. 1909 m. (po mirties), partizanas, Panevėžio aps. Smilgių valsč., žuvo 1949-10-11.

Antanas Antanavičius,
g. 1928 m. (po mirties), partizanas, Kėdainių aps. Josvainių valsč., Vyčio apyg., žuvo 1949-01-25.

Vaclovas Anušauskas,
g. 1930 m. (po mirties), partizanas, Prienų aps. Jiezno valsč., Dainavos apyg., 1952–1953 m.

Bronislovas Anužis, g. 1929 m. (po mirties), partizanas, Kretingos aps. Kartenos valsč., Žemaičių apyg. Buganto būrys, žuvo 1948-09-08.

Vincas Araminas, g. 1922 m. (po mirties), partizanas, Rokiškio aps. Obelių valsč., Vytauto apyg. Lokio rinktinės Vyčio kuopa, žuvo 1949-11-02.

Stasys Aranukauskas (Augustinavičius), g. 1919 m. (po mirties), partizanas, Kaišiadorių aps. Žiežmariai valsč., Didžiosios Kovos apyg. A rinktinė, žuvo 1944-12-04.

Mykolas Astikas, g. 1916 m. (po mirties), partizanas, Širvintų aps. Širvintų valsč., žuvo 1944-12-04.

Jonas Astramskas, g. 1929 m. (po mirties), partizanas, Anykščių aps. Alukėnų k., žuvo 1945-06-01.

Stasys Arbačiauskas,
g. 1918 m. (po mirties), partizanas, Varėnos aps. Ginkaičių k., Dainavos apyg. Geležinio Vilko rinktinės Jono Dambrausko-Siaubo būrys, 1945–1949 m.

Stasys Arbavicius (Arbočius), g. 1919 m. (po mirties), partizanas, Kaišiadorių aps. Žaslių valsč., Didžiosios Kovos apyg. A rinktinė, žuvo 1946-03-20.

Antanas Ardžiauskas (Andrijauskas), g. 1918 m. (po mirties), partizanas, Šakių aps. Jankų valsč., Tauro apyg. Žalgirio rinktinė, 1947–1949 m.

Alfonas Arlauskas, (po mirties), partizanas, Kauno aps. Garliavos valsč., Tauro apyg. Birutės rinktinės Geležinio Vilko grupė, 1944–1945 m.

Antanas Armalis, g. 1921 m. (po mirties), partizanas, Kretingos aps. Kartenos valsč., suimtas 1947-04-25, mirė 1947-05-08.

Bronė Armolytė, (po mirties), partizanas, Plungės aps. Rietavo valsč., žuvo 1949-12-03.

Antanas Armonas, g. 1927 m. (po mirties), partizanas, Kę-

tučio apyg. Vaidoto rinktinės Birutės būrys, žuvo 1950-10.

Jonas Arštikis (Arštikys), (po mirties), partizanas, Kėdainių aps. Pernaravos valsč., Vyčio apyg., žuvo 1946-05-15.

Bolislav (Boleslovas) Artamovič (Artamovičius, Artimavičius), (po mirties), partizanas, Ignalinos aps. Čepukinskis k., Algimanto apyg., žuvo 1947-06-30.

Jonas Arusevičius, g. 1896 m. (po mirties), partizanas, Alytaus aps. Daugų valsč., Rugio būrys, žuvo 1947-01-01.

Stasys Aržikauskas (Oržikauskas), g. 1906 m. (po mirties), partizanas, Jakaičių k., Kęstučio apyg. Trijų Lelijų rinktinės Skirsnemunės būrys, žuvo 1946-06-19.

Jonas Asadauskas, g. 1904 m. (po mirties), partizanas, Alytaus aps. Seirijų valsč., Dainavos apyg., žuvo 1945-03-13.

Julius (Alius) Asta, g. 1918 m. (po mirties), partizanas, Vilkaviškio m., Dainavos apyg. Margio, Šarūno būriai, 1945-02 – 1945-06-19.

Vladislovas Astikas, g. 1922 m. (po mirties), partizanas, Širvintų aps. Širvintų valsč., žuvo 1944-12-04.

Mykolas Astikas, g. 1916 m. (po mirties), partizanas, Širvintų aps. Širvintų valsč., žuvo 1944-12-04.

Jonas Astramskas, g. 1929 m. (po mirties), partizanas, Lazdijų aps. Paserninkų k., Dainavos apyg., žuvo 1951-01.

Antanas Astrauskas, g. 1918 m. (po mirties), partizanas, Panevėžio aps. Iciūnų k., Vyčio apyg. Rupužėno būrys, 1944–1948 m.

Antanas Astrauskas, (po mirties), partizanas, Rokiškio aps., žuvo 1951-01-14.

Antanas Astrauskas, g. 1923 m. (po mirties), partizanas, Kauno aps. Čekiškės valsč., Kęstučio apyg. Ažuolo tėvinių Vaidoto būrys, 1949–1951 m.

Juozas Astrauskas, (po mirties), partizanas, Ukmergės aps., žuvo 1946-04-10.

(Bus daugiau)

Atsiliepimus apie šiuos pretendentus galite siųsti adresu: Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija, Gedimino pr. 40/1, LT-01110 Vilnius. Teirautis tel. (8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas skelbiamas remiantis Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija, Gedimino pr. 40/1, LT-01110 Vilnius. Teirautis tel. (8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas skelbiamas remiantis Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija, Gedimino pr. 40/1, LT-01110 Vilnius. Teirautis tel. (8 5) 231 4157.

Perlojoje perlaidoti Dainavos apygardos partizanų palaikai

(atkelta iš 1 psl.)

Tyrimus koordinavo LGGKT centro „Gyvosios atminties“ programos vadovas Dalius Žygelis, detaliuosius archeologinius tyrimus atliko archeologai dr. Gintautas Vėlius ir Agnė Žilinskaitė.

Iš Lietuvos ypatingajame

archyve saugomu dokumentu buvo žinoma, kad 1952 metų gegužės 20 dieną MGB 2N valdybos agentų smogikų grupė aptiko Partizano Kazimieraičio rinktinės DLK Vytauto tėvūnijos Genio būrio bunkerį, kuriaime kautynių su bunkerį štur-

mavusiais agentais smogikais metu žuvo keturi partizanai. Tyrimų metu nustatyta, kad 1952 metų gegužės 20 dieną žuvusių partizanų palaikai buvo užkasti 15 metrų atstumu nuo bunkerio iškastoje duobėje.

„Tremtinio“ inf.

Aštuoni karžygiai sutemu...

(atkelta iš 1 psl.)

Menotyrininkas Evaldas Dirgėla, pasidalindamas minėtimis apie kūrėjo darbus, accentavo pilietinės atsakomybės ir pareigos Tėvynei idėjas. Justino Vaitiekūno parodoje „Lietuvai“ eksponuojama aštuoniolika paveikslų ir skulptūra „Pusnis“. Paveikslų ciklą sudaro penkios dalys: „Pergalė“ (1 kūrinys), „Vizija“ (5 kūriniai), „Tikrovė“ (2 kūriniai), „Grėsmės“ (2 kūriniai) ir „Istorija“ (5 kūriniai) bei kiti darbai. Savo aktualumu, sodrumu (aliejus) beiistoriniu atminimo įamžinimu

minėtinės paveikslas „Paberžė prie Liaudos“.

Trečioji renginio dalis – chorinės muzikos koncertas. Jau minėta, kad šikart į Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dienos renginį atvyko Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių chorai iš Kauno, Panevėžio, Plungės. Kartu su likimo broliais ir seserimis iš minėtų miestų tragiską istorijos laikotarpį apraudojo ir Radviliškio versmieciai. Gyvosios istorijos liudytoujų atliekamas chorines dainas keitė Radviliškio muzikos mokyklos

moksleivių meninė programa: klinikinkės ir akordeonistai, vadovaujami mokytojo Vytauto Bulzgio, papildė jaunatvišku skambesiu. Ernestas Dapkus atliko „Baladę apie koją“ ir „Kai sirpsta vyšnios Suvalkijoje“. Vienvės dienos šventė baigtą jungtinio politinių kalinių ir tremtinių choro atliekamomis dainomis „Partizanams“, „Partizanų Motinai“ ir „Tai gimtoji Lietuva“. Chorinės muzikos koncertą vedė Šeduvo gimnazijos mokytojas Arvydas Kavaliauskas.

Laima MACYTĖ

Mano gimtinė esi, mėlynas Nemuno vingi...

(atkelta iš 4 psl.)

Šiemet joje apsilankė bei ažuoliuką pasodino Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė. „Nemuno vingių“ kelialojai dvare apsilankė ne šios šventės metu, bet keletą dienų po jos, kai spalvomis ir aromatu vis dar džiugina daugiau nei trijų šimtų rūšių tulpės, bet nebėra automobilių ir žmonių spūscių. Grįžtant aplankytas Šeduvo malūnas ir Baisogalos dvaras, o autobuse visą keilią netilo lietuviška daina.

Po keleto dienų kelialojai vyko į Šiauliaus, aplankė

Kryžių kalną, Talšos ezerą, Šokolado muziejų, Frenkelio vilą, pasivaikščiojo bulvaru. Trečioji kelionė, kaip ir dera laikinojoje sostinėje įsikūrusios organizacijos nariams, vyko Kauno regione. Aplankytas Arlaviškių kadagynas, Dubravos arboretumas.

Artimiausia kelionė – į Lietuvos sostinę – Vilnių. Iją kviečiami ir LPKTS nariai. Išvyka planuoja į gegužės 30 dieną. Jos metu numatoma aplankyti Pilies kalną, Katedros požemius, Šv. Mykolo Arkangelo bažnyčioje esantį Katedros lobyną, Ber-

nardinų bažnyčią ir vienuolyną, pasikelti į Šv. Jonų bažnyčios varpinę. Kelionės kaina 20 litų. Išvykimas iš Kauno.

Išvyskite dar nematytas gražiausias Lietuvos vietas keliaudami su bendraminčiais. Informacija tel. (8 37) 330 117; 8 645 83 282 arba el.paštū janina.varatiejiene@gmail.com.

Rasa DUOBAITĖ-BUMBULIENĖ

Užjaučiamė

Nuoširdžiai užjaučiamė buvusių tremtinę Genovaitę Aržuolaitienę-Stasiulionytę ir artimuosius dėl

Mato Stasiulionio

mirties.

LPKTS Rokiškio filialas

Skaudžią netekties valandą, mirus vyrui Antanui, nuoširdžiai užjaučiamė Danutę Lašinskienę.

Politinių kalinių bendrija „Kolyma“

ILSEKITĖS RAMYBĖJE

Stanislava Andriulaitytė-Balčaitienė
1918–2013

Gimė Ridikiškių k. Jurbarko r. Aktyviai dalyvavo partizaniniame pasipriešinime, buvo ryšininkė. 1949 m. išduota, nuteista, septynerius metus kalėjo Irkutsko sr., Angarlage. Po to buvo išsiusta į tremtį. Tremtyje ištekėjo už likimo draugo Juozo Balčaičio, susilaikė dukters ir sūnaus. Į Lietuvą grįžo 1974 m., apsigyveno Tauragėje.

Palaidota senosiose Tauragės kapinėse.
Nuosirdžiai užjaučiamė dukterį, sūnų ir artimuosius.

LPKTS Tauragės filialas

Aušrelė Žigaitė-Sidorovič
1932–2013

Gimė Pasvalio aps., Vaškuose. Mokėsi Vilniaus medicinos seserų mokykloje. 1949 m. su šeima išremta į Irkutsko sr. Bodaibio r. Vasiljevsko gyvenvietę. 1955 m. tremtyje gimė sūnus. Grįžusi į tremties apsigyveno Rygoje, vėliau Nerinoje, Klaipėdoje. Iki pensijos dirbo medicinos felcere. Buvo aktyvi LPKTS narė.

Palaidota Klaipėdos Lėbartų kapinėse.
Nuosirdžiai užjaučiamė sūnų ir artimuosius.

Klaipėdos PKTS

Jonas Vaitoška
1934–2013

Gimė Rokiškio aps. Užumiškių k. 1949 m. su tėvais ir seserimi Elena išremtas į Irkutsko sr. Zalarinsko r. Hortagnos k. Dirbo garvežio mašinistu, vėliau anglies kasykloje. Vedė likimo draugę Janiną Cypaitę. Užaugino du sūnus ir dukterį. Dirbo kolumke melžėja. Gyveno Rokiškio r. Panemunėlio geležinkelio stotyje.

Buvo aktyvus LPKTS Rokiškio filialo narys.
Palaidotas Rokiškio kapinėse.
Nuosirdžiai užjaučiamė dukterį su šeima ir artimuosius.

LPKTS Rokiškio filialas

Emilia Mekienė-Širmaitė
1940–2013

Gimė Kupiškio r. Žardeliškių k. 1948 m. su tėvais ir seserimis Janina ir Brone išremtas į Irkutsko sritį. 1957 m. šeima reabilituota. Grįžusi į Lietuvą Emilia ištekėjo, užaugino du sūnus ir dukterį. Dirbo kolumke melžėja. Gyveno Rokiškio r. Panemunėlio geležinkelio stotyje.

Palaidota Joneliškių kapinėse.
Nuosirdžiai užjaučiamė vaikus, seserį ir artimuosius.

LPKTS Rokiškio filialas

Birželio 13 d. (ketvirtadienį) 14 val. kviečiame į Gedulio ir Vilties dienai paminėti skirtos fotografijų parodos „Kraslagas'12 Prezidentas Aleksandras Stulginskis“ pristatymą Parlamento galerijoje (Gedimino pr. 53, Vilnius).

Dalyvaus misijos „Kraslagas'12“ dalyviai, muzikinę programą pristatys Vilniaus „Gabijos“ gimnazijos mokiniai mišrusis chorai. Bus rodomas filmas „Lietuvos prezidentas Aleksandras Stulginskis“ (scenarijuas autorius – Gerimantas Statinis, režisierius – Justinas Lingys).

Birželio 14 d. 11–15 val. Parlamento galerijoje – atvirų durų valandos. Informacija tel. (8 5) 239 6875.

Dėmesio!

Kitas „Tremtinio“ numeris išeis birželio 7 dieną.

ISSN 2029-509X

Leidėjas LPKTS

Tremtinys

LPKTS puslapis internte: <http://www.lpkts.lt>

Įmonės kodas 3000 32645. Ats./sąsk. Nr.LT18 70440600 0425 8365, AB „SEB“ bankas.

Redaktorė

Jolita Navickienė

Redakcija:

Dalia Maciukevičienė,
Vesta Milerienė,
Rasa Duobaitė-Bumbulienė

Mūsų adresas: Laisvės al. 39,

LT-44309, Kaunas, tel. (8 37)

323 204, faksas (8 37) 323 214.

Indeksas 0117.

El. paštas:

tremtinys@zebra.lt

Projektą „Lietuvos Laisvės kovų, tremties ir tautos

netekėjų atspindžiai“ remia

Spausdino spaustuvė UAB

„Rinkos aikštė“, Josvainių g. 41,

Kėdainiai

Offsetinė spauda 2 sp. lankai.

S P A U D O S ,

R A D I O I R

T E L E V I Z I O S

R È M I M O

F O N D A S

Kaina 2 Lt

Tiražas 2720. Užs. Nr.

Skelbimai

Gegužės 24 d. (penktadienį) 12 val. malonai kviečiame į Norilsko lagerių sukiliimo 60-ųjų metinių minėjimą ir norilskiečių suvažiavimą Parlamento galerijoje (Seimo I rūmai, Gedimino pr. 53, Vilnius).

Renginyje koncertuos ansamblis „Viltis“, vadovaujamas Gražinos Kuodienės.

Norintieji dalyvauti registruokite el. paštu **daston@lrs.lt** arba tel. (8 5) 239 6561 arba 8 620 75 071.

Gegužės 25 d. (šeštadienį) Jonavos krašto muziejaus istorijos skyriuje įvyks LPKTS Jonavos filialo ataskaitinė rinkiminė konferencija ir 1948 m. trėmimo 65-ųjų metinių paminėjimas.

10 val. Jonavos Šv. Apaštalų Jokūbo bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios už 1948 m. tremtinius, atgulius amžino iššalo žemėje, gržusius, bet jau išėjusius Amžinybėn, gyvuosius, meldžiant jiems Aukščiausiojo globos.

11 val. Krašto muziejuje aptarsime nuveiktus darbus ir ateities planus.

Veiks tremties fotografijų paroda „Prisiminimai tolimos tremties“. Dainuos choras „Viltis“.

Gegužės 25 d. (šeštadienį) 10 val. Pasvalio seniūnijoje įvyks 1948 m. trėmimo 65-ųjų metinių paminėjimas. Miesto parke bus pašventintas kryžius, skirtas trėmimui atminti.

Kviečiame dalyvauti.

Gegužės 25 d. (šeštadienį) 10 val. Radviliškio kultūros rūmuose įvyks LPKTS Radviliškio filialo ataskaitinis susirinkimas. Bus renkas nario mokestis, prekiaujama knygomis.

Vaišinsimės atsineštomis vaišėmis.

Gegužės 25 d. (šeštadienį) Vilniuje rengiamas trėmimo į Mažajį Ungutą 65-ųjų ir susitikimų Lietuvoje 25-ųjų metinių paminėjimas.

10 val. šv. Mišios Šv. Ignoto bažnyčioje (Šv. Ignoto 6, Vilnius).

11 val. išvykimas į Naujosios Vilnios geležinkelio stoties memoriałą (A. Kojelavičiaus g. 147, Vilnius).

12 val. išvykimas prie KGB rūmų, dabartinio Genocido aukų muziejaus (Aukų g. 2a, Vilnius).

13.15 val. susitikimas Krašto apsaugos ministerijos Baltojoje salėje (Totorių g. 25/3, Vilnius). Koncertuoja Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos karininkų ramovės folkloro ansamblis „Vilnelė“.

I susitikimą Vilniuje kviečiame visus, kurie 1948 m. gegužės 22 d. buvo ištremti į Krasnojarsko kr. Manos r. Mažajį Ungutą.

Pasiteirauti **Loretos Stonienės** mob. 8 687 29 942.

Gegužės 25 d. (šeštadienį) Varėnos r. Perlojoje įvyks Maturo – Bachačašo (Chakasijos) tremtinių susitikimas. **11 val.** šv. Mišios Perlojos bažnyčioje, paskui pabendrausime valgykloje pas Rimą. Teirautis **Juozo Ciūnio** tel. 8 610 42 857, **Antano Ciūnio** tel. 8 614 23 913, el. paštu **ciunys1944@gmail.com**.

Malonai kviečiame dalyvauti.

Gegužės 25 d. (šeštadienį) Panevėžio r. Berčiūnuose rengiamas Krasnojarsko kr. Partizansko r. buvusių tremtinių susitikimas. **12 val.** šv. Mišios Berčiūnų bažnyčioje. Po jų – popietė „65 metai nuo tremtinių kelio pradžios“.

Teirautis Dalės tel. 8 682 52418.

Malonai kviečiame dalyvauti.

Koncertas Tėvo dienai

Birželio 3 d. (pirmadienį) 16 val. Lietuvos kariuomenės Kauno įgulos karininkų ramovėje (A. Mickevičiaus g. 19) LPKTS Kauno filialas kviečia paminėti Tėvo dieną, pasiklausyti šventinio koncerto.

Malonai kviečiame dalyvauti.

Birželio 9 d. (sekmadienį) malonai kviečiame į generolo Jono Žemaičio–Vytauto tévų kapo atnaujinimo ir pašventinimo iškilmes Gargždų miesto kapinėse. **12 val.** šv. Mišios Gargždų bažnyčioje. **13.30 val.** generolo Jono Žemaičio tévų kapo pašventinimas. **14.30 val.** Gedule ir Vilties dienos minėjimas miesto senajame parke prie kryžiaus „Taučios skausmui atminti“.

Pageidautina, kad visi LPKTS filialai atsivežtų filialų vėliavas. Po renginio paskanausime Gargždų išgarsintais cepeliniais.

Teirautis tel. 8 618 44 104.

Birželio 15 d. (šeštadienį) 11 val. Rumšiškių kultūros centre įvyks Lietuvos politinių kalinių bendrijos „Kolyma“ 25-asis suvažiavimas ir visuotinis narių susirinkimas. Darbotvarkė: šv. Mišios, metinė valdybos ataskaita, veiklos gairės, naujos valdybos rinkimai, filmas apie bendrijos veiklą, rezoliucijos, bendra dalyvių popietė. Dalyvių registracija nuo **10 val.** kultūros centro fojė.

Kviečiame dalyvauti visus Rusijos „Dalstroj“ sistemos lageriuose (Kolymoje, Čiukčijoje ir Jakutijoje) bei tremtyje buvusių žmones, taip pat jų šeimos narius, artimuosius, draugus. Iš Kauno į suvažiavimą bus galima nemokamai nuvažiuoti specialiu autobusu, kuris išvyks **10 val.** iš prekybos centro „Savas“ (Savanorių pr. 346) stovėjimo aikštėlės. Informacija tel. (8 37) 316 347 (Algirdas) ir 8 676 62 983 (Tadas) bei interneto svetainėje www.kolyma.lt.

Televizijos programa

Gegužės 27 – birželio 2 d.

LRT**Pirmadienis, gegužės 27 d.**

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 Pinigų karta (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijose“. Ser. 16.00 „Kobra 11“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Lengedės stebuklas“. Ser. 19.40 Nacionalinė paieškų tarnyba. 20.25 Perlas. 20.30 Panorama. 21.15 Izvalgės. Pertr.- 22.00 Perlas. 22.15 „Apokalipsė. Antrasis pasaulinis karas“. Dok. 23.20 Vakaro žinios. 23.35 „Lengedės stebuklas“ (k.). 0.35 „Senis“ (k.).

Antradienis, gegužės 28 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 Vieša paslaptis (k.). 10.40 Mokslo ekspresas (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijose“. Ser. 16.00 „Kobra 11“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Lengedės stebuklas“. Ser. 19.40 Nacionalinė paieškų tarnyba. 20.25 Perlas. 20.30 Panorama. 21.15 Emigrantai. Pertr.- 22.00 Perlas. 22.15 Pinigų karta. 23.20 Vakaro žinios. 23.35 „Lengedės stebuklas“ (k.). 0.35 „Senis“ (k.).

Trečiadienis, gegužės 29 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 Emigrantai (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijose“. Ser. 16.00 „Kobra 11“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Lengedės stebuklas“. Ser. 19.40 Stilius. Namai. 20.25 Perlas. 20.30 Panorama. 21.15 Teisė žinoti. Pertr.- 22.00 Perlas. 22.15 Lyderiai. 23.20 Vakaro žinios. 23.35 „Lengedės stebuklas“ (k.). 0.35 „Senis“ (k.).

Ketvirtadienis, gegužės 30 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 Keliai. Mašinos. Žmonės (k.). 10.30 Ugnies tramdytojai (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijose“. Ser. 16.00 „Kobra 11“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Lengedės stebuklas“. Ser. 19.40 Vieša paslaptis. 20.25 Perlas. 20.30 Panorama. 21.15 Teisė žinoti. Pertr.- 22.00 Perlas. 22.15 Lyderiai. 23.20 Vakaro žinios. 23.35 „Lengedės stebuklas“ (k.). 0.35 „Senis“ (k.).

Penktadienis, gegužės 31 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 Stilius. Gyvenimas (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijose“. Ser. 16.00 „Kobra 11“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.30 „Frosto prisilietimas“. Ser. 20.25 Perlas. 20.30 Panorama. 21.15 Duo-kim garo! Pertr.- 22.00 Perlas. 23.15 „Trifidų dienos“. Ser. 1.05 „Senis“ (k.).

Šeštadienis, birželio 1 d.

6.00 Šventadienio mintys (k.). 6.30 Stilius. Namai (k.). 7.15 Nacionalinė paieškų tarnyba (k.). 8.30 Gimtoji žemė. 9.00 Animacija. 10.00 Gustavo enciklopedija. 10.30 Ryto suktinis su Z. Kelmickaite. 11.30 Svečių ekspresas. 12.00 Festivalis „Benai, plaukiam į Nidą“. Dainuok ir šok su „Olia lia“. 14.00 „Mis Marpl. Lavonas bibliotekoje“. Ser. 16.00 Žinios. 16.10 Sveikinimų koncertas. 18.30 „Frosto prisilietimas“. Ser. 20.25 Perlas. 20.30 Panorama. 21.00 Auksinis balsas. 23.00 „Mirtinos lenktynės“. Siaubo trileris. 2009. Kanada, JAV.

Sekmadienis, birželio 2 d.

6.00 Emigrantai (k.). 7.00 Ryto suktinis su Z. Kelmickaite (k.). 8.00 Giriu horizontai. 8.30 Kaimo akademija. 9.00 Animacija. 10.00 Gustavo enciklopedija. 10.30 Jubiliejinis popchoro „Kotita“ ir draugų koncertas. 12.15 „Vanduo – gyvybė“. Dokf. 13.00 „Didžiosios migracijos. Lenktynės dėl išlikimo“. Dok. 14.00 „Užrašai apie Šerloką Holmsą“. Ser. 16.00 Žinios. 16.10 Popietė su A. Čekuoliu. 16.45 Lietuva – jūrinė valstybė. 17.15 A. Čekuolio kelionės. Meksikos slėpiniai. 17.45 Septynios Kauno dienos. 18.30 Stilius. Gyvenimas. 19.30 Bėdų turgus. 20.30 Panorama. 20.45 Europos balsas. 20.50 Savaitė. 21.15 Kurorto šventė „Palangai 760“. 23.15 Auksinis balsas (k.).

LRT kultūra**Pirmadienis**

8.00 Gustavo enciklopedija. 8.30 Keliaukim! 9.00 Labas rytas, Lietuva (k.). 11.30 „Skamba skamba kankliai“ (k.). 13.30 Evelina Sašenko atlieka Edith Piaf dainas (k.). 14.30 Kultūra. Žurnalistas Vilius Kavaliauskas (k.). 14.45 Kai aš mažas buvau (k.). 15.30 Laba diena, Lietuva (k.). 17.40 Žinios (k.). 18.00 Kultūrų kryžkelė. Trembita. 18.15 Laiko ženklai. Lietuviškos kinematografijos istorija. 18.45 Spektaklis. Eleonora Matulaitė. „Bitė“. 19.35 „Užrašai apie Šerloką Holmsą“. Ser. 21.20 Romualdo Ozolo knygos „Aušros raudonis“ pristatymas. 23.00 „Lietuvos valstybinio jaunimo teatro metraštis 1985–1995 m.“ Dokf. 0.00 Panorama (k.). 0.45 Dar širdyje – ne suteima. 1.20 Muzikos pasaulio žvaigždės. K. V. Banaičio chorinės dainos.

Antradienis

8.00 Tele bim-bam. 8.30 Laiko ženklai (k.). 09.00 Labas rytas, Lietuva (k.). 11.30 „Poezijos pavasaris 2013“ (k.). 13.15 „Gyvenimas pagal uošvius“. Ser. 14.10 Spektaklis. Eleonora Matulaitė. „Bitė“ (k.). 15.05 „Europos dinozauras“ (k.). 15.30 Laba diena, Lietuva (k.). 17.40 Žinios (k.). 18.00 Kultūrų kryžkelė. Vilniaus albumas. 18.15 Gimtoji žemė. 18.45 Septynios Kauno dienos. 19.25 Lietuvių dokumentikos meistrai. 20.15 „Šnipai“. Ser. 21.10 Vilniaus katedros gražinimas tikintiesiems 1998m. 22.20 Vytautas Martinkus. Vargų biblija. 1998m. 23.20 „Susitikimai Rusijoje“. Dokf. 2008. Suomija. 0.00 Panorama (k.). 0.45 „Apie teisę“. Dok. 1.05 Muzikos pasaulio žvaigždės. Toli palei šilą.

Trečiadienis

8.00 Animacija. 8.30 Gimtoji žemė. 9.00 Labas rytas, Lietuva (k.). 11.30 „Susitikimai Rusijoje“ (k.). 12.10 Lietuvių dokumentikos meistrai (k.). 13.00 „Apie teisę“ (k.). 13.15 „Šnipai“ (k.). 14.10 Pagauk kampą (k.). 14.30 Kultūra. Muzikologas Jonas Bruveris. 14.50 Septynios Kauno dienos. 15.30 Labadiena, Lietuva (k.). 17.40 Žinios (k.). 18.00 Kultūrų kryžkelė. Rusų gatvė. 18.15 Giriu horizontai. 18.45 Emigrantai. 19.30 Durys atsidaro. 20.00 Futbolas. Panevėžio „Ekranas“ – Vilniaus „Žalgiris“. 22.00 „Giminės ir...“ Ser. 22.55 Elito kinas: „Barija“. Komedija. 2009. Italija. 1.20 Panorama (k.). 2.05 Muzikos pasaulio žvaigždės. F. Pulenkų koncertas dviejų fortepijonams ir orkestrui.

Ketvirtadienis

8.00 Gustavo enciklopedija. 8.30 Gimtoji žemė. 9.00 Labas rytas, Lietuva (k.). 11.30 „Giminės ir...“ (k.). 12.25 Dar širdyje – ne suteima (k.). 13.00 Kultūra. Fotografas, dailininkas A. Griškevičius. 13.15 „Gyvenimas pagal uošvius“. Ser. 14.05 „Lietuvos valstybinio jaunimo teatro metraštis 1985–1995 m.“ (k.). 15.00 Laiko ženklai. Lietuviškos kinematografijos istorija (k.). 15